

Briselē, 12.2.2016.
COM(2016) 67 final

2016/0039 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,
ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Tunisijai**

{SWD(2016) 30 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Ilgstoša un nestabila politiskās pārejas procesa laikā kopš 2011. gada revolūcijas Tunisijas ekonomiku ir negatīvi ietekmējuši nepārtraukti iekšējie nemieri, stabilitātes trūkums reģionā (tostarp konfliktu Lībijā radītā ietekme) un nelabvēlīga ekonomiskā situācija pasaulē (jo īpaši eurozonā). Šīs nelabvēlīgās norises ir būtiski kavējušas valsts izaugsmi, kā arī vājinājušas tās fiskālo un maksājumu bilances stāvokli. 2015. gadā — galvenokārt saistībā ar teroristu uzbrukumu radīto negatīvo ietekmi uz ekonomiku (jo īpaši tūrisma, transporta un ieguldījumu nozarēs), kā arī ražošanas pārtraukumu dēļ saistībā ar sociālajiem nemieriem — izaugsmes perspektīvas tika pārskatītas un ievērojami pazeminātas; situācija negatīvi ietekmē jau tā problemātisko maksājumu bilanci un fiskālo stāvokli, radot ievērojama apjoma finansējuma vajadzības.

Tajā pašā laikā valsts turpināja veikt būtiskus pasākumus, lai konsolidētu demokrātiskos mehānismus, tostarp 2014. gada janvārī tika apstiprināta jauna konstitūcija; politiskās pārejas process gan nav bijis bez grūtībām un nestabilitātes periodiem.

Tunīsijs 2013. gada aprīļa vidū vienojās ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) par rezerves vienošanos (SBA) ar 24 mēnešu termiņu 1,75 miljardu ASV dolāru apmērā, ko SVF valde apstiprināja 2013. gada jūnijā un kuras termiņš pēc tam tika pagarināts līdz 2015. gada decembrim. Tunīsijs 2013. gada augustā arī lūdza ES piešķirt papildu makrofinansialo palīdzību (MFP). Reaģējot uz to, Eiropas Komisija 2013. gada decembrī ierosināja piešķirt MFP 250 miljonu euro apmērā aizdevumu veidā (MFP-I), ko likumdevēji palielināja līdz 300 miljoniem euro un apstiprināja 2014. gada maijā. Saprašanās memorands (SM) par politikas nosacījumiem saistībā ar šo aizdevumu stājās spēkā 2015. gada martā.

Pēc tam, kad pagājušā gada septembrī bija pabeigta SVF programmas sestā pārskatīšana, Tunīsijs pieprasīja jaunu vienošanos ar SVF, kuras termiņš, iespējams, būtu 4 gadi. Jaunā SVF programma joprojām tiek apspriesta, bet paredzams, ka apstiprināšanai SVF valdē tā tiks nosūtīta 2016. gada pavasarī. Lai arī ar dažiem kavējumiem, MFP-I pasākums šobrīd tiek īstenots. Pirmā daļa tika izmaksāta 2015. gada 7. maijā, un, kad Tunīsijs bija izpildījis nosacījumus, par kuriem bija panākta vienošanās saprašanās memorandā ar ES, otrā daļa tika izmaksāta 2015. gada 1. decembrī. Trešo un pēdējo daļu paredzēts izmaksāt 2016. gada otrajā ceturksnī, ja būs izpildīti saprašanās memoranda nosacījumi.

Šajā kontekstā Tunisijas premjerministra vēstulē, kuru 2015. gada augustā nosūtīja priekšsēdētājam Junkeram, un — atkārtoti — attīstības sadarbības un ieguldījumu ministra decembrī nosūtītajā vēstulē tika lūgts otrs ES makrofinansialās palīdzības pasākums 500 miljonu euro apmērā, kas papildinātu nākamo SVF programmu. Ņemot vērā drošības situācijas lielo ietekmi uz Tunisijas ekonomiku un nepieciešamību pēc ārējā finansējuma tās politiskās pārejas konsolidācijas laikā, pēc valsts ārējā finansējuma vajadzību atjaunināta novērtējuma, kas veikts sadarbībā ar SVF, Eiropas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu piešķirt Tunisijas Republikai otro makrofinansialās palīdzības pasākumu (MFP-II) maksimāli 500 miljonu euro apmērā vidēja termiņa aizdevumu veidā. Ierosinātā summa ir arī saskaņā ar paredzamo SVF programmas apmēru, ievērojamajiem riskiem, ar ko patlaban saskaras Tunisijas ekonomika, un ES stingro apņemšanos atbalstīt Tunisijas politisko un ekonomisko pāreju.

Ierosinātais jaunais MFP pasākums palīdzētu Tunisijai segt daļu no atlikušajām ārējā finansējuma vajadzībām saistībā ar jauno SVF programmu, kuras laikposmam no 2016. līdz

2017. gadam tiek lēstas aptuveni 2,9 miljardu ASV dolāru apmērā. Makrofinansiālā palīdzība mazinātu īstermiņa maksājumu bilances un fiskālo nelīdzsvarotību ekonomikā, vienlaikus pasākumi tiktu koordinēti ar korekciju un reformu programmu, kas tiks saskaņota ar SVF un Pasaules Banku, kā arī ar reformām, par kurām gūta vienošanās atbilstoši ES budžeta atbalsta pasākumiem, jo īpaši valsts veidošanas līgumu „Atveseļošanas atbalsta programma” (*Programme d'appui à la relance, PAR*). Ierosinātais MFP-II ir saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) ievirzēm un starptautiskās kopienas centieniem, tostarp G-7 Dohas partnerības iniciatīvu, lai palīdzētu Tunisijai šajā sarežģītajā laikā.

Šajā sakarā — un kā sīkāk izklāstīts šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā, — Komisija, pamatojoties arī uz Eiropas Ārējās darbības dienesta veikto politiskās situācijas novērtējumu, uzskata, ka ievēroti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi MFP īstenošanai atbilstoši ierosinātajai summai un veidam.

- Vispārīgais konteksts

Pēc tam, kad saistībā ar SVF programmu divus gadus tika novērots stabils, bet zems *IKP pieaugums* (2,3 % gan 2013., gan 2014. gadā), 2015. gadā prognoze tika pārskatīta un samazināta līdz 0,5 % (salīdzinājumā ar gada sākumā prognozētajiem 3 %). Tunisijas ekonomika ir piedzīvojusi spēcīgu lejupslīdi, galvenokārt 2015. gadā notikušo teroristu uzbrukumu rezultātā, kas negatīvi ietekmējuši galvenās ekonomikas nozares. Šī negatīvā ietekme uz tūrisma nozari (kas nodrošina apmēram 7 % no IKP un kurā strādā aptuveni 15 % no darbaspēka) un transporta nozari (kura arī nodrošina aptuveni 7 % no IKP, no kuriem savukārt 20 % ir atkarīgi no tūrisma ceļojumiem), kā arī uz ārvalstu ieguldītāju noskaņojumu, apvienojumā ar pārtraukumiem fosfātu ražošanas, transporta un citās nozarēs (saistībā ar darba pārtraukšanas posmiem un streikiem), veicināja minēto prognozes koriģēšanu uz leju. Tunisijas iestādes un SVF prognozē, ka tad, ja nenotiks jauni satricinājumi, 2016. gadā pieaugums, tūrisma nozarei lēnām atgūstoties un normalizējoties vietējai ražošanai, atkal palielināsies. Tomēr šis pamatscenārijs ir saistīts ar spēcīgiem lejupvērstiem riskiem.

Šis zema izaugsmes temps katrā ziņā nav pietiekams, lai ievērojami samazinātu joprojām augsto *bezdarba* līmeni, proti, 15 %, un jo īpaši jauniešu un augstskolu absolventu vidū (virs 30 %) un sieviešu vidū (21,6 %). Turklāt joprojām aptuveni 50 % darba ņēmēju vecumā no 15 līdz 24 gadiem ir nodarbināti neoficiālajā ekonomikā.

Vidējais *inflācijas* līmenis 2014. gadā bija 5,5 % un, ņemot vērā starptautisko izejvielu cenu lejupslīdi, stabilu vietējo pārtikas ražošanu, iekšzemes pieprasījuma samazināšanos un piesardzīgu monetāro politiku, tam ir tendence samazināties. Tiek prognozēts, ka kopējā inflācija 2015. gadā samazināties vidēji līdz 4,9 % un turpmākajos 5 gados saglabāsies aptuveni 4 % līmenī.

Pēc tam, kad laikā no 2012. gada līdz 2014. gada vidum, reaģējot uz inflācijas spiedienu un ārējās un fiskālās balance pasliktināšanos, tika ieviesta stingrāka monetārā politika, centrālā banka pagājušā gada oktobrī samazināja procentu pamatlīkmi par 50 bāzes punktiem (līdz 4,25 %), lai palīdzētu atjaunot vājo IKP pieaugumu, palēninoties patēriņa cenu indeksa inflācijai.

Attiecībā uz *publiskā sektora finansēm* Tunisija 2014. gadā sasniedza zināmu fiskālo konsolidāciju, jo strukturālā fiskālā balance (kurā neietilpst banku rekapitalizācijas izmaksas un citi vienreizēji posteņi) ir samazinājusies no 5,1 % no IKP 2013. gadā līdz 4,2 % no IKP 2014. gadā. Tomēr sagaidāms, ka, neraugoties uz zemāku nekā prognozēts naftas cenu radītajiem izdevumu ietaupījumiem, 2015. gadā strukturālais deficīts palielināsies līdz 4,7 % no IKP — tas galvenokārt ir saistīts ar izdevumu pasākumiem, kas tika veikti pēc teroristu uzbrukumiem. 2016. gada budžeta likumā paredzēts samazināt strukturālo deficītu līdz 4,2 %

no IKP, galvenokārt palielinot ieņēmumus (daļēji saistībā ar PVN ieviešanu) un samazinot izdevumus par subsīdijām (galvenokārt saistībā ar pieņēmumiem par zemāku starptautisko naftas cenu un stabilu valūtas maiņas kursu). Tomēr algu izdevumi pieaugs, kad, kā paredzēts, darbā tiks pieņemti aptuveni 15 000 papildu darbinieki (galvenokārt aizsardzības un drošības nozarēs).

Tajā pašā laikā *vispārējās valdības parāds* ir turpinājis pieaugt, 2014. gadā sasniedzot 50 % no IKP, un tiek prognozēts, ka līdz 2018. gada beigām tas palielināsies līdz 61 % no IKP un tad sāks atkal samazināties. Turklāt turpmākajos divos gados ir plānots ievērojams valsts parāda dzēšanas apmēra palielinājums (no 600 miljoniem ASV dolāru 2015. gadā līdz vairāk nekā 1,4 miljardiem ASV dolāru 2017. gadā un gandrīz 1,2 miljardiem ASV dolāru 2018. gadā).

Attiecībā uz *maksājumu bilanci* – tekošā konta deficīts 2014. gadā turpināja palielināties, sasniedzot 8,9 % no IKP salīdzinājumā ar 8,3 % no IKP 2013. gadā, un paredzams, ka arī 2015. gadā tas saglabāsies ilgtspējībai neatbilstoši augstā līmenī, neraugoties uz naftas cenu kritumu, vājāku vietējo ekonomisko aktivitāti un labākiem eksporta rādītājiem. Sagaidāms, ka teroristu uzbrukuma Susā negatīvā ietekme uz tūrisma nozari radīs papildu spiedienu uz tekošā konta deficītu, samazinot deficītu līdz 8,8 % no IKP. Kopš 2011. gada pavājinājusies arī privātā kapitāla ieplūde Tunisijā, veicinot maksājumu bilances problēmas. Neto ārvalstu tiešie ieguldījumi, kuru apmērs laikposmā no 2005. līdz 2010. gadam bija vidēji gandrīz 5 % no IKP, pēdējo divu gadu laikā ir sarukuši līdz mazliet vairāk nekā 2 % no IKP.

Ņemot vērā lielo tekošā konta deficītu un mazāku kapitāla pieplūdumu, Tunisijai arvien vairāk ir nācies paļauties uz oficiālā finansējuma plūsmām. 2015. gadā valsts spēja daļēji segt savu ārējā finansējuma iztrūkumu, 2015. gada janvārī uz 10 gadiem emitējot euroobligācijas 1 miljarda ASV dolāru apmērā par 5,75 % un starptautisko investoru pieprasījumam pārsniedzot to piedāvājumu, lai gan nebija sniegta ārējā līdzekļu devēja valsts garantija.

Oficiālo ārvalstu valūtas rezervju apjoms 2014. gada beigās bija 7,7 miljardi ASV dolāru un tādējādi atbilda gandrīz 3 mēnešu importa apjomam; salīdzinājumam — saskaņā ar SVF programmu sākotnējais mērķis bija 9,0 miljardi ASV dolāru. Starptautisko obligāciju emisija 1 miljarda ASV dolāru apmērā 2015. gada janvārī paaugstināja starptautisko rezervju līmeni, bet, tūrisma ienākumiem samazinoties pēc teroristu uzbrukumiem, līdz oktobra beigām rezerves bija samazinājušās līdz aptuveni 6,5 miljardiem ASV dolāru, kas atbilst nedaudz mazāk nekā 4 mēnešu importa apjomam. Tagad rezervju apjoms 2015. gada beigās tiek prognozēts 7,5 miljardu ASV dolāru apmērā. Tas ievērojami atpaliek no saistībā ar programmas sesto pārskatīšanu (kas tika pabeigta 2015. gada septembrī) prognozētā gada beigu apjoma 8,2 miljardiem ASV dolāru un sākotnējā programmā paredzētā rezervju mērķa — 10,1 miljarda ASV dolāru.

Ārējais parāds ir pieaudzis no 48 % no IKP 2011. gadā līdz aptuveni 56,2 % no IKP 2014. gadā, un tiek prognozēts, ka savu augstāko līmeni, 72,3 % no IKP, tas sasniegs 2018. gadā un pēc tam šī tendence pamazām mainīsies pretējā virzienā. Tunisijas valsts kredītreitingi kopš 2011. gada ir vairākkārt tikuši pazemināti; iepriekšējo reizi tas notika 2014. gadā (*Moody's* — no Ba2 uz Ba3 un *Standard & Poor's* — no BB uz BB-).

Tunisijā joprojām pastāv būtiskas problēmas saistībā ar strukturālajām reformām. Lai gan laikposmā no 2000. līdz 2010. gadam valstī bija vērojama relatīvi augsta ekonomiskā izaugsme uz vienu iedzīvotāju (viens no augstākajiem rādītājiem starp Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona naftas produktu importētājiem), joprojām pastāv vairākas strukturālas nepilnības. Jo īpaši minama pārmērīgā atkarība no piekrastes zonā izvietotās eksporta nozares ar zemu pievienoto vērtību, kas veicina nelīdzsvarotu reģionālās ekonomiskās attīstības modeli, neelastīgs darba tirgus un neatbilstība starp prasmju piedāvājumu un pieprasījumu,

kas veicina augstu bezdarba līmeni, jo īpaši jauniešu vidū. Apvienojumā ar to, ka pārredzamība un ekonomikas pārvaldība tiek uzskatītas par vājām, izaugsmes modeļa rezultāts ir netaisnīga ekonomisko labumu sadale iedzīvotāju vidū.

Kopumā reformas progress joprojām ir neliels, daļēji saistībā ar sarežģīto politisko pāreju, tomēr nesenā pozitīvā notikumu attīstība liecina par perspektīvu un valdība joprojām ir apņēmības pilna turpināt labi iesākto reformu ceļu. Lielākā daļa sagatavošanās darbu attiecībā uz dažām svarīgām reformām (jo īpaši attiecībā uz nodokļu politiku un administrēšanu, uzņēmējdarbības un investīciju vides uzlabošanu, kā arī finanšu nozares reformu) jau ir uzsākti un tiem būtu jāpaver ceļš padziļinātu reformu īstenošanai. Citu reformu (piemēram, cenu subsīdiu reformas un sociālā nodrošinājuma tīkla uzlabojumu) pilnīgai īstenošanai vēl būs nepieciešami starpposma pasākumi, stingra politiska apņemšanās un atbalsts.

Kā jau minēts, SVF valde 2013. gada 7. jūnijā apstiprināja rezerves vienošanos 1,75 miljardu ASV dolāru apmērā (400 % no Tunisijas kvotas) ar divu gadu termiņu, kuru vēlāk pagarināja līdz 2015. gada decembrim. Tunisija ir lūgusi jaunu vienošanos ar SVF, kuras termiņš, kā sagaidāms, būtu 4 gadi un kura, iespējams, tiks atbalstīta, izmantojot Paplašinātās finansēšanas mehānismu (*EFF*). Paredzams, ka jaunā programma, kura joprojām tiek apspriesta, apstiprināšanai SVF valdē tiks nosūtīta 2016. gada pavasarī. Kaut arī galīgā summa vēl nav noteikta, paredzams, ka tā pārsniegs pašreizējās rezerves vienošanās summu.

Pārskatītās SVF novembra prognozes liecina par ievērojamām maksājumu bilances vajadzībām laikposmam no 2016. līdz 2017. gadam — kopējais ārējā finansējuma iztrūkums tiek lēsts 5,1 miljarda ASV dolāru apmērā (2,7 miljardi ASV dolāru 2016. gadā un 2,4 miljardi ASV dolāru 2017. gadā). Šā finansējuma iztrūkuma iemesls pamatā ir trīs faktori: pastāvīgi augsts tekošā konta deficīts un nepieciešamība palielināt ārvalstu valūtas rezerves 2016. un 2017. gadā, un (jo īpaši 2017. gadā) sagaidāmās augstās parāda dzēšanas prasības. Ierosinātais jaunais makrofinansiālās palīdzības pasākums 500 miljonu euro apmērā segtu 19,2 % no prognozētā atlikušā finansējuma iztrūkuma.

Atbalstu Tunisijai pagātnē ir snieguši arī vairāki divpusējie līdzekļu devēji (jo īpaši ASV un Japāna, kā arī Alžīrija), kā arī citi daudzpusējie līdzekļu devēji (jo īpaši Pasaules Banka un Āfrikas attīstības banka), un iespējams, ka tie nodrošinās papildu finansējumu nākamajam periodam. Dažādo ES sniegto atbalsta pasākumu vidū pasākums MFP-I 300 miljonu euro apmērā, kurš tiek veiksmīgi īstenots, ievērojami palīdz īstenot būtiskas reformas un nodrošina ļoti nepieciešamo finansiālo atbalstu.

- Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

Lēmumu 534/2014/ES, ar kuru Tunisijas Republikai sniedza pirmo makrofinansiālo palīdzību 300 miljonu euro apmērā, Eiropas Parlaments un Padome pieņēma 2014. gada 15. maijā¹.

- Atbilstība pārējiem Savienības mērķiem un politikas virzieniem

ES cenšas attīstīt ciešas attiecības ar Tunisiju un atbalstīt ekonomiskās un politiskās reformas šajā valstī. 1995. gadā Tunisija bija pirmā Vidusjūras dienvidu reģiona valsts, kas parakstīja asociācijas nolīgumu ar ES. Šis asociācijas nolīgums, kurš stājās spēkā 1998. gadā, joprojām ir divpusējās sadarbības juridiskais pamats. Divpusējās attiecības tika vēl vairāk pastiprinātas ES Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) ietvaros, tostarp pieņemot piecu gadu EKP rīcības plānus, kuros tika noteikti šīs sadarbības stratēģiskie mērķi; nesenākais no šiem plāniem aptver 2013.–2017. gada laikposmu. Tunisija ir arī Savienības Vidusjūrai locekle. Būtiskas ir arī ekonomiskās saiknes ar Eiropas Savienību. 2008. gadā Tunisija pabeidza tarifu atcelšanu

¹ OV L 151, 21.5.2014., 9. lpp.

rūpniecības ražojumiem, tādējādi kļūstot par pirmo Vidusjūras reģiona valsti, kas noslēdza brīvās tirdzniecības nolīgumu ar ES. Tunisijas ārējā tirdzniecībā lielākais īpatsvars ir tirdzniecībai ar ES. 2014. gadā uz Eiropas Savienību attiecās 64,7 % no Tunisijas importa un 72,5 % no valsts eksporta. Turklāt Tunisija ir ievērojami atkarīga no Eiropas Savienības ārvalstu tiešo ieguldījumu un citu finanšu plūsmu, kā arī naudas pārvedumu un tūrisma plūsmu ziņā. ES un Tunisija 2015. gada oktobrī oficiāli sāka sarunas par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu ar mērķi nodrošināt Tunisijai pilnīgu piekļuvi ES vienotajam tirgum.

ES makrofinansiālā palīdzība papildinātu saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un visaptverošo programmu piešķirtās dotācijas un pamatprogrammu un jo īpaši nosacījumus, kas paredzēti PAR-IV un PAR-V budžeta atbalsta pasākumos, ko īsteno Eiropas Savienība. Atbalstot to, ka Tunisijas iestādes pieņem piemērotu makroekonomiskās politikas un strukturālo reformu satvaru, ES MFP palielinātu ES vispārējās iesaistes pievienoto vērtību, sekmējot ES vispārējās intervences efektivitāti, tai skaitā ar citu finanšu instrumentu palīdzību.

Kopš Arābu pavasara ES vairākkārt ir apliecinājusi savu apņemšanos atbalstīt Tunisiju tās ekonomisko un politisko reformu procesā. ES ir divkāršojusi savu finansiālo atbalstu dotāciju veidā, padarot to par līdz šim lielāko programmas *SPRING* un pamatprogrammu finansējuma saņēmēju.

Kaut arī Tunisijas virzība uz pilnvērtīgu demokrātiju nenotiek bez grūtībām un saglabājas ievērojamas neskaidrības, valsts ir spērusi ļoti nozīmīgus soļus ceļā uz politisku reformu. Turklāt par spēcīgām un arvien intensīvākām divpusējām attiecībām starp ES un Tunisiju gādā arī asociācijas nolīgums, Eiropas kaimiņattiecību politika un citas nesenās iniciatīvas.

Šajā sakarā tiek uzskatīts, ka Tunisija atbilst politiskajiem priekšnoteikumiem par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu trešām valstīm, it īpaši attiecībā uz demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma ievērošanu, un ka tā ir valsts, ar kuru ES uztur ciešas politiskās un ekonomiskās attiecības. Eiropas Ārējās darbības dienesta sagatavots detalizēts novērtējums par atbilstību šiem politiskajiem kritērijiem makrofinansiālās palīdzības sniegšanai ir pievienots Komisijas dienestu darba dokumentam, kas pievienots priekšlikumam. Un MFP priekšlikums saskan ar ES apņemšanos atbalstīt Tunisijas ekonomiskās un politiskās pārejas procesu.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

- Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Makrofinansiālo palīdzību sniedz kā būtisku daļu no starptautiskā atbalsta, kas paredzēts Tunisijas ekonomikas stabilizācijai. Sagatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti ir apspriedušies ar Starptautisko Valūtas fondu un Pasaules Banku, kas jau uzsākuši plašas finansējuma programmas un gatavo jaunas. Komisija 2015. gada 10. decembrī apspriedās ar Ekonomikas un finanšu komiteju un saņēma priekšlikuma apstiprinājumu. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar Tunisijas iestādēm.

- Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Komisija ar neatkarīgu ekspertu palīdzību 2013. gada decembrī sagatavoja operatīvo novērtējumu, pārbaudot Tunisijas publiskā sektora finanšu aprites un administratīvo

procedūru kvalitāti un ticamību. Tā rezultāti, kuri kopumā bija pozitīvi, 2014. gada janvārī tika paziņoti Tunisijas iestādēm un ES delegācijai, lai varētu turpināt darbu tajās jomās, kurās vēl nepieciešami uzlabojumi.

- Ietekmes novērtējums

Savienības makrofinansiālā palīdzība ir finanšu instruments, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar mērķi sniegt atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai trešās valstīs. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņēm (SWD(2015) 111 *final*), jo šajā ārkārtas situācijā, kurā ir nepieciešama ātra reaģēšana, pastāv politiska vajadzība strauji virzīties uz priekšu.

Vispārīgāk, MFP un kopā ar to īstenojamā ekonomikas korekciju un reformu programma palīdzēs apmierināt Tunisijas vidēja termiņa finansējuma vajadzības, vienlaicīgi atbalstot politikas pasākumus, kas vērsti uz maksājumu bilances stiprināšanu vidējā termiņā, fiskālo stabilitāti un ilgtspējīgas izaugsmes palielināšanu, kā paredzēts saskaņā ar jauno SVF programmu. Tas ievērojami palīdzēs uzlabot publiskā sektora finanšu pārvaldības efektivitāti un pārredzamību, atbalstīt un veicināt strukturālās reformas, kuru galīgais mērķis ir fiskālā konsolidācija un maksājumu bilances korekcijas, kā arī ražīguma un nodarbinātības izaugsme, reglamentējošo noteikumu saskaņošana un ekonomikas integrācija ar ES, tostarp padziļināta un visaptveroša brīvās tirdzniecības nolīguma ietvaros, par ko šobrīd notiek sarunas.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Eiropas Savienība Tunisijai piešķir makrofinansiālo palīdzību vidēja termiņa aizdevuma veidā, tās kopējam maksimālajam apmēram sasniedzot 500 miljonus euro. Ar šo palīdzību Tunisijai palīdzēs segt tās ārējā finansējuma vajadzības 2016.–2017. gadā, kuras noteikusi Komisija, balstoties uz SVF aplēsēm.

Palīdzību plānots izmaksāt trīs aizdevuma daļās: attiecīgi 200 miljonu euro, 150 miljonu euro un 150 miljonu euro apmērā. Palīdzības pirmās daļas izmaksa ir gaidāma 2016. gada vidū. Palīdzības otrā daļa, kas atkarīga no vairākiem politikas pasākumiem, varētu tikt izmaksāta 2016. gada ceturtajā ceturksnī. Trešo, t. i., pēdējo daļu varētu izmaksāt 2017. gada pirmajā pusē ar nosacījumu, ka ir īstenoti politikas pasākumi. Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Kā vienmēr saistībā ar MFP instrumentu izmaksa būs atkarīga no pozitīva vērtējuma par to, kā ieviesta programma saskaņā ar jauno SVF finansiālo vienošanos. Turklāt Komisija un Tunisijas iestādes saprašanās memorandā vienotos par konkrētiem strukturālās reformas pasākumiem. Komisija pievērsīsies strukturālajām reformām, kuru mērķis ir uzlabot vispārējo makroekonomisko pārvaldību un ilgtspējīgas izaugsmes nosacījumus (piemēram, pievērsoties publiskā sektora finanšu pārvaldības pārredzamībai un efektivitātei, fiskālajām reformām, reformām sociālā nodrošinājuma tīkla nostiprināšanai, darba tirgus reformām un reformām, kuru mērķis ir uzlabot tiesisko regulējumu tirdzniecības un ieguldījumu jomā). Šīs reformas pasākumi atbalstītu iestāžu reformu programmu, kā arī papildinātu programmas, par kurām panākta vienošanās ar SVF, Pasaules banku un citiem līdzekļu devējiem, kā arī politikas programmas, kas saistītas ar ES budžeta atbalsta darbībām. Tie būtu saskaņā ar galvenajām ekonomikas reformu prioritātēm, par ko panākta vienošanās starp ES un Tunisiju saistībā ar

Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) kopīgo rīcības plānu un citiem stratēģiskajiem dokumentiem. Tie būtu balstīti arī uz strukturālajām reformām, ko īsteno saskaņā ar MFP-I.

Lēmums izmaksāt visu MFP aizdevumu veidā ir pamatots, ņemot vērā Tunisijas attīstības līmeni (mērot ienākumus uz vienu iedzīvotāju) un parāda rādītājus. Šis lēmums atbilst arī Pasaules Bankas un SVF attieksmei pret Tunisiju. Tunisija nav tiesīga saņemt koncesiju finansējumu nedz no Starptautiskās attīstības asociācijas (*IDA*), nedz no SVF Paplašinātās kredīvēšanas mehānisma.

- Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. pants.

- Subsidiaritātes princips

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot īstermiņa makroekonomisko stabilitāti Tunisijā un to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli tam ir budžeta ierobežojumi valstu līmenī un vajadzība koordinēt līdzekļu devēju darbību, lai maksimāli palielinātu palīdzības apmēru un efektivitāti.

- Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu: tas atbilst īstermiņa makroekonomiskās stabilitātes sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Pamatojoties uz SVF aplēsēm turpmākās Paplašinātās finansēšanas mehānisma vienošanās kontekstā, Komisija ir noteikusi, ka MFP-II palīdzības apmērs atbilst 19,2 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma laikposmā no 2016. līdz 2017. gadam. Tas ir saskaņā ar standarta noteikumiem par sloga sadali makrofinansālās palīdzības pasākumu ietvaros. To uzskata par atbilstīgu sloga sadali Eiropas Savienībai, ņemot vērā palīdzību, ko Tunisijai apsolījuši citi divpusējie un daudzpusējie līdzekļu devēji un kreditori. Ja ņem vērā vēl neizmaksāto MFP-I trešo daļu, kopējā MFP-I un MFP-II finansiālā palīdzība laikposmā no 2016. līdz 2017. gadam atbilst 23,4 % no aplēstā atlikušā finansējuma iztrūkuma.

- Juridisko instrumentu izvēle

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota vai pietiekama, lai sasniegtu šos makroekonomiskos mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs atvieglot ārējā finansējuma iegūšanu, kā arī palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu vispārējo politikas satvaru, MFP var palielināt to pasākumu efektivitāti, kuri Tunisijā finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Plānotā palīdzība tiktu piešķirta aizdevuma veidā un būtu jāfinansē ar aizņēmuma operācijas palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Palīdzības budžeta izmaksas atbilstīs to summu iemaksai (kvota: 9 %), kuras no budžeta pozīcijas 01 03 06 („Garantiju fonda finansējums”)

tiek piešķirtas garantiju fondam ES ārējiem aizdevumiem. Pieņemot, ka 2016. gadā tiks izmaksāta aizdevuma pirmā un otrā daļa 350 miljonu euro apmērā un 2017. gadā tiks izmaksāta aizdevuma trešā daļa 150 miljonu euro apmērā, saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu iemaksa tiks veikta 2018. un 2019. gada budžetos. Balstoties uz pašreizējām prognozēm par budžeta pozīcijas 01 03 06 izmantojumu, Komisija uzskata, ka pasākuma ietekmi uz budžetu ir iespējams nosegt.

5. IZVĒLES ELEMENTI

- Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,**ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Tunisijai**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu²,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,
 tā kā:

- (1) Eiropas Savienības („Savienība”) un Tunisijas Republikas („Tunisija”) attiecības attīstās Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) ietvarā. Tunisija bija pirmā Vidusjūras reģiona valsts, kas 1995. gada 17. jūlijā parakstīja asociācijas nolīgumu ar ES, — tas stājās spēkā 1998. gada 1. martā. Saskaņā ar šo asociācijas nolīgumu Tunisija 2008. gadā pabeidza tarifu atcelšanu rūpniecības ražojumiem, tādējādi kļūstot par pirmo Vidusjūras reģiona valsti, kas iekļāvās brīvās tirdzniecības zonā ar Savienību. Divpusējais politiskais dialogs un ekonomiskā sadarbība vēl vairāk attīstījās saistībā ar EKP rīcības plāniem; jaunākais no šiem plāniem aptver 2013.–2017. gada laikposmu.
- (2) Pēc revolūcijas un pēc tam, kad 2011. gada 14. janvārī tika gāzts prezidents Ben Ali, 2011. gada 23. oktobrī notika pirmās brīvās un demokrātiskās vēlēšanas Tunisijā. 2014. gada janvārī tika pieņemta jauna konstitūcija, un 2014. gada ceturtajā ceturksnī notika parlamenta un prezidenta vēlēšanas, svarīgākajiem politiskajiem dalībniekiem saskaņoti rīkojoties, lai turpinātu reformas ceļā uz pilnvērtīgu demokrātisko sistēmu.
- (3) Šā politiskās pārejas procesa laikā Tunisijas ekonomiku ir negatīvi ietekmējuši nepārtraukti iekšējie nemieri, stabilitātes trūkums reģionā (tostarp konfliktu Lībijā radītā ietekme) un nelabvēlīga ekonomiskā situācija pasaulē (jo īpaši Savienībā, kas ir Tunisijas galvenā tirdzniecības partnere). Šīs nelabvēlīgās norises ir būtiski kavējušas valsts izaugsmi, kā arī vājinājušas tās fiskālo un maksājumu bilances stāvokli.
- (4) Kopš 2011. gada, pēc politiskajām pārmaiņām Tunisijā, Savienība ir paudusi savu nepārprotamo apņemšanos atbalstīt Tunisiju ekonomisko un politisko reformu procesā. Tā ir palielinājusi finansiālo atbalstu Tunisijai, stiprinot sadarbību daudzās jomās, tostarp pilsoniskās sabiedrības vēlēšanu sistēmas, drošības, reģionālās attīstības un sociālo un ekonomikas reformu jomās. Un tā piedāvā iespēju noslēgt padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu, par kuru 2014. gada oktobrī tika sāktas sarunas.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Eiropas Parlamenta ...nostāja un Padomeslēmums.

- (5) Šajā sarežģītajā ekonomikas un finansiālajā situācijā Tunisijas iestādes un Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2013. gada aprīlī vienojās par trīs gadus ilgu un ar piesardzības pasākumiem nesaistītu rezerves vienošanos 1150 miljonu SDR (speciālās aizņēmuma tiesības) apmērā, lai atbalstītu Tunisijas ekonomikas korekciju un reformu programmu, kuras termiņš tika pagarināts līdz 2015. gada beigām. Kopumā saskaņā ar SVF programmu pēc programmas sestās pārskatīšanas tika piešķirti 1,5 miljardi ASV dolāru.
- (6) 2013. gada augustā Tunisija lūdza Savienību piešķirt papildu makrofinansiālo palīdzību. Šādu makrofinansiālo palīdzību 300 miljonu euro apmērā aizdevumu veidā apstiprināja 2014. gada maijā (MFP-I)⁴. Saprašanās memorands par politikas nosacījumiem saistībā ar MFP-I stājās spēkā 2015. gada 4. martā. Pirmo MFP-I daļu izmaksāja 2015. gada 7. maijā un pēc tam, kad bija īstenoti saskaņā ar vienošanos paredzētie politikas pasākumi, otro daļu — 2015. gada 1. decembrī.
- (7) Saskaņā ar savu parasto sadarbības programmu Savienība 2011.–2015. gada laikposmam ir piešķirusi 524 miljonus euro dotāciju veidā, lai atbalstītu Tunisijas ekonomisko un politisko reformu plānu. Turklāt Tunisijai 2011.–2013. gadā tika piešķirti 155 miljoni euro no *SPRING* programmas „Atbalsts partnerībai, reformām un iekļaujošai izaugsmei” un 2014.–2015. gadā 122 miljoni euro no "Pamatprogrammas". Arī Eiropas Investīciju banka kopš 2011. gada ir sniegusi aizdevumus 1338 miljonu euro apmērā.
- (8) 2015. gadā Tunisijas ekonomiku ievērojami ietekmēja vairāki teroristu uzbrukumi, kas bija vērsti uz galvenajām ekonomikas nozarēm, piemēram, tūrismu un transportu, un kuru mērķis bija kavēt tās politiskās pārejas konsolidāciju. Šie uzbrukumi negatīvi ietekmēja Tunisijā vērojamo ekonomikas atlabšanas procesu. Līdz ar ietilgušo nestabilitāti reģionā (tostarp Lībijas konflikta atjaunošanos) un vēl aizvien nelabvēlīgo ekonomisko situāciju Eiropā un pasaulē šie notikumi ir pasliktinājuši jau tā vājo Tunisijas maksājumu bilanci un fiskālo situāciju. Tā rezultāts ir būtiski ārējā un budžeta finansējuma iztrūkumi.
- (9) Šajā sarežģītajā situācijā Savienība ir atkārtoti apliecinājusi savu apņemšanos atbalstīt Tunisiju tās ekonomisko un politisko reformu procesā. Šī apņemšanās tika jo īpaši pausta secinājumos, kas pieņemti Savienības un Tunisijas asociācijas padomes sanāsmē 2015. gada martā, kā arī Padomes 2015. gada 20. jūlija secinājumos pēc 2015. gada jūnijā notikušajiem teroristu uzbrukumiem Susā. Savienības politiskais un ekonomiskais atbalsts, kas paredzēts Tunisijas reformu procesam, atbilst EKP kontekstā izklāstītajai politikai, kuru Savienība īsteno attiecībā uz Vidusjūras dienvidu reģionu.
- (10) Pēc Tunisijas ekonomikas un finansiālās situācijas pasliktināšanās SVF un Tunisija sāka diskusijas par turpmāku vienošanos attiecībā uz lielāku summu — iespējams, Paplašinātās finansēšanas mehānisma (“SVF programma”) ietvaros ar četru gadu termiņu, sākot no 2016. gada pavasara. Jaunās SVF programmas mērķis ir mazināt Tunisijas īstermiņa grūtības saistībā ar maksājumu bilanci, īstenojot stingrus korektīvos pasākumus.
- (11) Ņemot vērā ekonomiskā stāvokļa un perspektīvu pasliktināšanos, Tunisija 2015. gada augustā lūdza Eiropas Savienībai papildu makrofinansiālo palīdzību.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Lēmums Nr. 534/2014/ES par makrofinansiālo palīdzību Tunisijas Republikai (OV L 151, 21.5.2014., 9. lpp.).

- (12) Tā kā Tunisija ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.
- (13) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir novērst maksājumu bilances problēmas īstermiņā.
- (14) Ņemot vērā to, ka Tunisijas maksājumu bilancē saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, tad pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, kas jāsniedz Tunisijai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Tunisijas lūgumu atbalstīt ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Tunisijas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.
- (15) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Tunisijā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.
- (16) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Tunisijas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina SVF un Pasaules Bankas piedāvātās programmas un piešķirtie resursi. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Tunisijā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (17) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem, mērķiem un pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (18) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Tunisiju. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbjas visu makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.
- (19) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Tunisijas apņēmība rīkoties atbilstoši vērtībām, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ieskaitot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī Tunisijas saistības ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.
- (20) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Tunisijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība Tunisijā un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju.

Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.

- (21) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Tunisijai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes un ka Revīzijas palāta veic revīzijas.
- (22) Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes (kā budžeta lēmējietādes) pilnvaras.
- (23) Makrofinansiālās palīdzības summām vajadzētu atbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (24) Savienības makrofinansiālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.
- (25) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁵.
- (26) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Tunisijas iestādēm tādas dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā, kura paredzēta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus euro, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, kas paredzēta Tunisijai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

- 1. Savienība piešķir Tunisijai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu 500 miljoni euro ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Tunisijas ekonomikas stabilizāciju un reformas. Palīdzība dod ieguldījumu Tunisijas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kā konstatēts SVF programmā.
- 2. Visu Savienības makrofinansiālās palīdzības summu Tunisijai piešķir aizdevumu veidā. Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm aizņemt nepieciešamos līdzekļus un aizdot tos Tunisijai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panāktas starp Starptautisko Valūtas fondu (SVF) un Tunisiju, un ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti ES un Tunisijas asociācijas nolīgumā, kurš pieņemts saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP). Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.
4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.
5. Ja Tunisijas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka Tunisijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.
3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES⁶.

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Tunisijas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kam jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība pievērsta strukturālām reformām un stabilām valsts finansēm, un kuri jāiekļauj saprašanās memorandā ("saprāšanās memorands"). Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi atbilst 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtībai, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Tunisija īsteno ar SVF atbalstu.
2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Tunisijā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārbauda panākumus minēto mērķu sasniegšanā.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības detalizētus finanšu noteikumus izklāsta aizdevuma līgumā, par ko vienojas Komisija un Tunisijas iestādes.
4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Tunisijas ekonomikas politika atbilst Savienības

⁶ Padomes 2010. gada 26. jūlija Lēmums 2010/427/ES, ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

makrofinansiālās palīdzības mērķiem. To darot, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā – ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punkta nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu trīs aizdevuma daļās. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.
2. Savienības makrofinansiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009⁷.
3. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
 - (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta vienošanās par kredītu, kura noslēgta ar SVF un nav saistīta ar piesardzības pasākumiem; un
 - (c) tiek apmierinoši īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.Aizdevuma otrās daļas izmaksu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas. Aizdevuma trešās daļas izmaksu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc otrā maksājuma veikšanas.
4. Ja 3. punktā minētie nosacījumi ilgstoši nav izpildīti, Komisija uz laiku pārtrauc vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.
5. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Tunisijas Centrālajai bankai. Ievērojot noteikumus, ko jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Tunisijas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību saistītās aizņēmuma un aizdevuma darbības veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj to valūtas maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un Tunisija to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos un nosacījumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek iekļauta noteikumos un nosacījumos par aizņēmuma darbībām.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Tunisija to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas operācijas veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt minēto aizņēmumu

⁷ Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.

4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Tunisija.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁸ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012⁹.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Ar Tunisijas iestādēm parakstāmajā aizdevuma nolīgumā paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (a) nodrošina, ka Tunisija regulāri pārbauda, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;
 - (b) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95¹⁰, Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2185/96¹¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹² nodrošina Savienības finansiālo interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;
 - (c) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai vai tā pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - (d) Komisiju un Revīzijas palātu nepārprotami pilnvaro veikt revīzijas laikposmā, kad ir piešķirta Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - (e) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

⁹ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

¹⁰ Padomes 1995. gada 18. decembra Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹¹ Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (EK, Euratom) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

Tunisija ir iesaistījusies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm.

4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Tunisijas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;
 - (b) novērtē Tunisijas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
 - (c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Tunisijas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* novērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Lēmums par turpmāku makrofinansiālo palīdzību Tunisijas Republikai

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹³

Politikas joma: Sadaļa 01 – Ekonomika un finanses

Darbība: 03 – Starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu “Veicināt labklājību ārpus ES”

Galvenās ar ECFIN ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

1. Eiropas kaimiņattiecību politikas ieviešanas veicināšanu, padziļinot ekonomisko analīzi un intensificējot politikas dialogu un padomu sniegšanu saistībā ar rīcības plānu ekonomiskajiem aspektiem;

2. makrofinansiālās palīdzības attīstīšanu, uzraudzību un ieviešanu trešās valstīs sadarbībā ar attiecīgajām starptautiskajām finanšu iestādēm.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis Nr. 1: “Nodrošināt makrofinansiālo palīdzību trešām valstīm, lai pārvarētu to grūtības saistībā ar maksājumu bilanci un atjaunotu ārējā parāda atmaksājamību.”

Attiecīgās ABM/ABB darbības: starptautiskās ekonomikas un finanšu attiecības, pasaules mēroga pārvaldība.

1.4.3. Paredzamais(-ie) rezultāts(-i) un ietekme

Ierosināto palīdzību veido ES aizdevums 500 miljonu euro apmērā Tunisijas Republikai („Tunisija”), un tās mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku maksājumu bilances situāciju. Palīdzībai, ko plānots izmaksāt trīs daļās, būtu jāpalīdz valstij pārvarēt ekonomikas un maksājumu bilances situācijas grūtības, ar kurām tā saskaras un kuras saasinājuši teroristu uzbrukumi 2015. gadā un nepārtrauktie reģionālie un iekšējie nemieri. Tā veicinās arī strukturālās reformas, kuru mērķis ir palielināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un uzlabot publiskā sektora finanšu pārvaldību.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par noteiktu rādītāju kopumu un pirms otrās un trešās palīdzības daļas izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

¹³

ABM: budžeta vadība pa darbības jomām – ABB: budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publiskā sektora finanšu pārvaldību pēc tam, kad, sagatavojot šo pasākumu, būs veikts operatīvais novērtējums par finanšu apriti un administratīvajām procedūrām Tunisijā. ES delegācija Tunisijā arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to pašreizējās darbības Tunisijā.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc īstenošanas perioda beigām tiks veikts neatkarīgs *ex post* novērtējums par palīdzību.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. *Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības*

Palīdzības izmaksa būs atkarīga no turpmākās Tunisijas un SVF ekonomikas programmas (kuru paredzēts uzsākt 2016. gada martā) apmierinošas īstenošanas. Turklāt Komisija vienojas ar Tunisijas iestādēm par konkrētiem politikas nosacījumiem, kas uzskaitīti saprašanās memorandā un kas jāizpilda, pirms Komisija atļauj izmaksāt otro un trešo palīdzības daļu.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība*

Palīdzot valstij pārvarēt ekonomikas satricinājumu, ko izraisījuši 2015. gadā notikušie teroristu uzbrukumi, kā arī iekšējie un reģionālie nemieri, ierosinātā MFP veicinās makroekonomisko stabilitāti un ekonomikas reformas, atbalstot valsts politiskās pārejas konsolidāciju. Papildinot starptautisko finanšu iestāžu, ES un citu līdzekļu devēju piešķirtos resursus, šī palīdzība veicinās starptautiskās līdzekļu devēju kopienas piešķirtā finansiālā atbalsta kopuma vispārējo efektivitāti.

Ierosinātā programma arī stiprinās valdības apņēmību īstenot reformas un centienus izveidot ciešākas attiecības ar ES. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā mērogā programma būtu signāls citām reģiona valstīm, ka ekonomisko grūtību brīžos ES joprojām atbalsta valstis, kas uzsāk nepārprotamu ceļu uz politiskām reformām.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Kopš 2004. gada ir veikti sešpadsmit *ex post* novērtējumi par makrofinansiālās palīdzības darbībām. Šajos novērtējumos secināts, ka makrofinansiālās palīdzības pasākumi, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanos, kā arī palīdz saņēmējvalstī īstenot strukturālās reformas. Vairākumā gadījumu makrofinansiālās palīdzības pasākumiem bija pozitīva ietekme uz saņēmējvalsts maksājumu bilanci, un tie palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tie arī veicināja nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

ES ir viena no lielākajām līdzekļu devējām Tunisijai. Finansiālā palīdzība, kas sniegta saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) un iepriekš saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI), bija 801 miljons euro laikposmam no 2011. līdz 2015. gadam, kas ietver 277 miljonus euro no *SPRING* un pamatprogrammas līdzekļiem (155 miljoni euro un 122 miljoni euro). Šie līdzekļi tika papildināti ar finansējumu no citiem ES instrumentiem, piemēram, Stabilitātes instrumenta (*IfS*), Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta (*EIDHR*), Kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānisma (*NIF*) un tematiskajām programmām saskaņā ar Attīstības un sadarbības

instrumentu (ASI). Arī Eiropas Investīciju banka kopš 2011. gada ir sniegusi aizdevumus 1338 miljonu apmērā, no tiem 200 miljonus euro 2015. gadā. Visbeidzot, 2014. gadā apstiprinātā MFP-I 300 miljonu euro apmērā tiek īstenota apmierinoši, un vēl nav izmaksāts tikai pēdējais maksājums 100 miljonu euro apmērā.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu un nav paredzēta saņēmējvalstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai. Tā ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta valsts ārējā finansiālā situācija. Pēc tam tiek izmantoti standarta ES sadarbības un palīdzības instrumenti.

Ar MFP tiek papildinātas arī starptautisko finanšu iestāžu darbības, jo īpaši SVF Paplašinātās finansēšanas mehānisma atbalstītā korekciju un reformu programma un Pasaules Bankas attīstības politikas aizdevums.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

X **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

X Priekšlikums/iniciatīva ir spēkā 2,5 gadus pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā, kā noteikts lēmuma 1. panta 4. punktā.

X Finansiālā ietekme ir paredzama no 2016. līdz 2019. gadam

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi¹⁴

X Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Šī ir makroekonomiska rakstura palīdzība, un tās struktūra atbilst turpmākajai SVF atbalstītajai ekonomikas programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF programmas īstenošanas gaitā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Tunisijas iestādēm saprašanās memorandā (skatīt arī 1.4.4. punktu).

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Saistībā ar ierosināto makrofinansiālās palīdzības pasākumu pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka makrofinansiālā palīdzība, kas nav paredzēta konkrētiem izdevumiem, varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. Kopumā šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā pārvaldības sistēmu kvalitāte centrālajā bankā un finanšu ministrijā un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotība.

Vēl viens būtisks risks, kas apdraud ierosināto darbību, ir saistīts ar valsts drošības situāciju, jo īpaši saistībā ar iespējamiem teroristu uzbrukumiem, kas varētu vēl vairāk destabilizēt galvenās ekonomikas nozares, vājināt iestāžu politisko apņēmību īstenot vajadzīgās ekonomiskās reformas un uzkurināt sociālos nemierus. Ja valsts novirzīsies no

¹⁴

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt BudgWeb tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

korekciju procesa, tas varētu apdraudēt SVF atbalstītās programmas mērķus un makroekonomikas stabilitāti un likt šķēršļus MFP-II efektīvai izmaksāšanai. Ievērojami riski ir saistīti arī ar reģiona politisko situāciju, jo īpaši konfliktu Lībijā, kurš negatīvi ietekmē Tunisijas ekonomikas un sociālo situāciju, tostarp Lībijas bēgļu pieplūduma rezultātā.

Visbeidzot, pastāv riski, kuru iemesls ir iespējama Eiropā un pasaules ekonomikas situācijas pasliktināšanās (ņemot vērā Tunisijas lielo atkarību no ES tirgus) un augošās starptautiskās enerģijas un pārtikas cenas, kam būtu svarīga ietekme uz Tunisijas fiskālo un maksājumu bilances situāciju.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. *Kontroles pasākumu izmaksas un ieguvumi un iespējamais neatbilstības līmenis*

Pamatizmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar pārbaudes un kontroles metodēm, ir aprakstītas 3.2.1. tabulā. Turklāt rodas izmaksas par Eiropas Savienības Revīzijas palātas iesaistīšanos un iespējamo OLAF iesaistīšanos. Operatīvais novērtējums, ko Komisijas dienesti veica 2014. gadā, ne tikai palīdz novērtēt nepareizas līdzekļu izmantošanas riskus, bet kā netiešu labumu sniedz arī lietderīgu informāciju par publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā vajadzīgajām reformām, kuras var tikt atspoguļotas darbības politiskajos nosacījumos. Attiecībā uz gaidāmo neatbilstību īpatsvaru jānorāda, ka, balstoties uz pieredzi, kas gūta kopš MFP instrumenta izveides, neatbilstību risks (aizdevuma neatmaksāšana vai līdzekļu nepareiza izmantošana) tiek uzskatīts par zemu.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, saprašanās memorandā un aizdevuma līgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta šim nolūkam izveidotā kontā Tunisijas Centrālajā bankā.

Turklāt Komisijas dienesti 2014. gada janvārī ar neatkarīgu konsultantu atbalstu veica operatīvu novērtējumu, lai izvērtētu ar šāda veida palīdzību saistīto finanšu plūsmu un administratīvo procedūru uzticamību. Šajā novērtējumā konstatēja, ka makrofinansiālās palīdzības pareizas finanšu pārvaldības satvars Tunisijā ir pietiekami efektīvs. Komisija ir izklāstījusi dažus operatīvā novērtējuma ieteikumus MFP-I programmā iekļautos publisko finanšu pārvaldības reformas nosacījumos un plāno tos izklāstīt arī nosacījumos, kas saistīti ar jauno ierosināto MFP. Komisija arī izmanto citas atbalsta darbības budžeta jomā, lai palīdzētu Tunisijas iestādēm uzlabot valsts finanšu pārvaldības sistēmas, un šos centienus atbalsta arī citi līdzekļu devēji.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

01 03 02: Makrofinansiālā palīdzība

01 04 01 14 – Garantiju fonda finansējums

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Apraksts.....]]	Dif./nedif. (15)	no EBTA valstīm ¹⁶	no kandidātvalstīm ¹⁷	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpun kta nozīmē
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 04 01 14 Garantiju fonda finansējums	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

01 04 01 04 – Eiropas Savienības garantija ES aizdevumiem, kas piesaistīti makrofinansiālam atbalstam trešām valstīm. Garantiju fonds ārējām darbībām ir jānodrošina saskaņā ar grozīto Fonda regulu. Saskaņā ar šo regulu aizdevumi tiek noteikti, balstoties uz neatmaksāto summu gada beigās. Garantiju fonds ir jānodrošina, izmantojot līdzekļus no budžeta pozīcijas 01 04 01 14 (“Garantiju fonda finansējums”) 9 % apmērā no kopējām nenokārtotajām saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina “n” gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un Fonda neto aktīviem “n-1” gada beigās. Šo nodrošinājuma summu „n” gadā ieraksta „n+1” gada provizorisks budžetā un faktiski iemaksā vienā darījumā “n+1” gada sākumā no pozīcijas „Garantiju fonda finansējums” (budžeta pozīcija 01 04 01 14). Tādējādi 9 % (maksimums 45 miljoni euro) no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā „n-1” gada beigās Fonda nodrošinājuma aprēķinam.

Budžeta ieņēmums („p.m.”), kas atspoguļo budžeta garantiju aizdevumam, tiks izmantots vienīgi tad, ja garantija faktiski tiks pieprasīta. Parasti budžeta garantija netiek pieprasīta.

¹⁵ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹⁶ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁷ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

☐☐No jauna veidojamās budžeta pozīcijas: Neattiecas.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

Milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:

4

ĢD: ECFIN			2016. gads ¹⁸	2017. gads	2018. gads	2019. gads	KOPĀ
•Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija 01 04 01 14 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1a)			31,5	13,5	45
	Maksājumi	(2a)			31,5	13,5	45
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ¹⁹ (operatīvais novērtējums un <i>ex post</i> novērtējums)							
Budžeta pozīcija 01 03 02	Saistības	(3)			0,15		0,15
	Maksājumi	(3 a)			0,05	0,10	0,15
KOPĀ ECFIN ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3			31,65	13,5	45,15
	Maksājumi	=2+2a +3			31,55	13,6	45,15

•KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)			31,65	13,5	45,15
	Maksājumi	(5)			31,55	13,6	45,15
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)					

KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6			31,65	13,5	45,15
	Maksājumi	=5+ 6			31,55	13,6	45,15

¹⁸ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

¹⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

Milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:		5	“Administratīvie izdevumi”				
			2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	KOPĀ
ĢD: ECFIN							
•Cilvēkresursi			0,039	0,029	0,021	0,016	0,105
•Pārējie administratīvie izdevumi			0,025	0,015			0,040
KOPĀ — ECFIN ĢD	Apropriācijas		0,064	0,044	0,021	0,016	0,145
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)		0,064	0,044	0,021	0,016	0,145

Milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2016. gads ²⁰	2017. gads	2018. gads	2019. gads	KOPĀ
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 1. līdz 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,064	0,044	31,671	13,516	45,295
	Maksājumi	0,064	0,044	31,571	13,616	45,295

²⁰ Gads, kurā priekšlikumu sāk īstenot.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Saistību apropriācijas milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus

KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1

		2016. gads		2017. gads		2018. gads		2019. gads			
Veids		Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
- Rezultāts Nr. 1	Ex post novērtējums					1	0,15			1	0,15
- Rezultāts Nr. 2	Garantiju fonda finansējums					1	31,5	1	13,5	2	45
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1						2	31,65	1	13,5	3	45,15
KOPĒJĀS IZMAKSAS						2	31,65	1	13,5	3	45,15

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

Milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2016. gads ²¹	2017. gads	2018. gads	2019. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			KOPĀ
5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas								
Cilvēkresursi	0,039	0,029	0,021	0,016				0,105
Pārējie administratīvie izdevumi	0,025	0,015						0,040
Starpsumma — daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,064	0,044	0,021	0,016				0,145
Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²²								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi								
Starpsumma – ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

KOPĀ	0,065	0,044	0,021	0,016				0,145
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²¹ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aprēķins izsakāms ar pilnslodzes ekvivalentu

	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
01 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0,39	0,29	0,21	0,16			
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
•Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE) ²³							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 gg ²⁴	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT — netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT — tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	0,39	0,29	0,21	0,16			

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzīgie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Vajadzīgo darbinieku izmaksas tiek lēstas, pamatojoties uz 30 % no ikgadējiem izdevumiem saistībā ar AD5 – AD12 pakāpes ierēdņi.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Nodaļas vadītājs: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, vienoties par aizdevuma nolīguma pārbaudes ziņojumiem, vadīt pārbaudes apmeklējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus Referents: sagatavot saprašanās memorandu, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem operatīvā novērtējuma un <i>ex-post</i> izvērtējuma jautājumos, veikt pārbaudes komandējumus, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības pārvaldību.
Ārštata darbinieki	Neattiecas

²³ CA — līgumdarbinieki; LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti, INT — pagaidu darbinieki ("Intérimaire"), JED — jaunākie eksperti delegācijās ("Jeune Expert en Délégation").

²⁴ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.